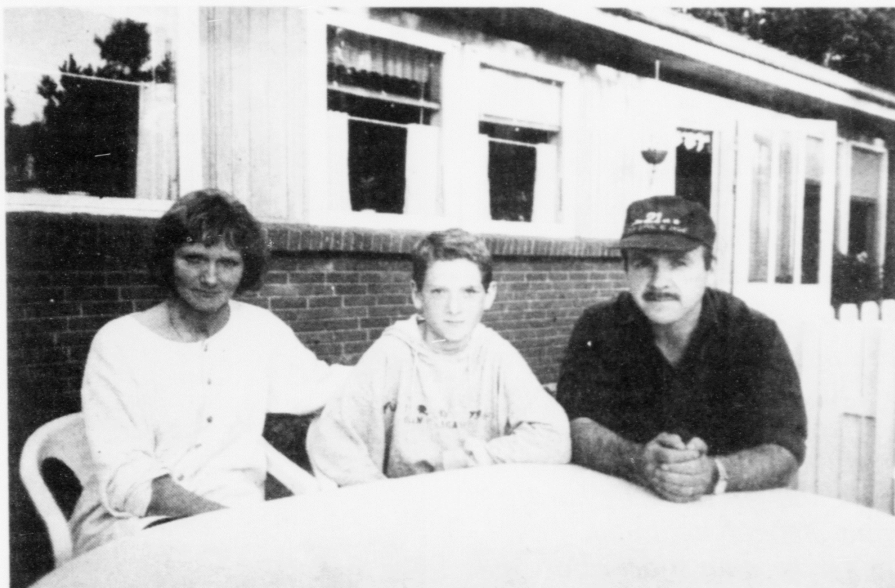

Orð & myndir: EYÐ MATRAS

FØROYAR, FARVÆL

Lætnaði at sleppa burtur

– Vit fóru avstað rætt og slætt fyri at yvirliva. Og soleiðis er hjá teimum flestu, sum flyta higar. Irena og Petur Eystberg rýmdu undan arbeiðsloysinum – úr Skopun til Hirtshals. Nú hava tey bæði fingið fast starv á fiskavirkinum Vestlax

í tóninum uttan fyri tey ljósabrunu múrsteinshúsin stendur ein reyður Mazda. Tann føroyska nummarplátan prógvar, at her búgva føroyingar. Vit eru stóð í Horne, ein kilometur vestanfyri Hirtshals.

Her búgva hjúnini Irena og Petur Eystberg. Fyri tveimum mánaðum síðan gjørdi tey bart. Óvissan og óttin um, hvussu dagurin í morgin fór at verða, var um at taka yvirhond. Tey pakkadu sítt mest neyðuga viðföri, og tóku tvey yngstu børnini við og fluttu til Hirtshals.

Inni í stovuni standa ein brúnlitt, stríput sofa og tveir leðurstólar. Í horninum sjóðar sjónvarpstólið, ið fyribils má stand á einum krakki. Triggir nýkeyptir, grønir urtapottar prýða vindeygakarmen í stovuni. Lampur eru ikki tendraðar enn. Ein skiftiramma við familjumyndum, er tað einasta, sum setur ein per-

sónligan dām á rúmið.

– Vit hava akkurát fingið húsin, sigur tann 41 ára gamla Irena umberandi, og skeinki kaffi. Hon orsakar, at so berligt er inni og greiðir frá, at tey enn ikki hava fingið innbúgvíð niður. Hvíta koppastellið á borðinum og innbúgvíð hava tey lænt frá svigarinduni, ið er nærmasti granni hjá teimum.

– Møblunum noyðast vit at biða eftir, til vit hava at flyta konteinaran, sigur hon.

Litlið at gera

Petur er 42 ára gamal og sjónmaður. Hann hevur í nógv ár fiskað bæði í Íslandi og Føroyum. Men kjansirir blivu færri og færri. At enda noyðdist hann upp á land og fór at mála. Men eisini her var ov lítið at gera. Irena er flakakona, men arbeiðið á virkinum í Skopun gav ikki nógv krónur.

Higartil í ár hava hjúnini

forvunnið 80 túsund krónur, og tá er skattur ikki farin av. Hóast arbeiðsloysistyrk, var hetta ikki nóg mikið til at fáa endarnar at røkka saman.

Tey gjørdi tí av at selja húsin í Skopun og flyta.

– Men enn hevur eingin keypari vist seg, og um vit ikki fáa leigað húsin út, fara tey uttan iva á tvang, sigur Petur.

Einlign lott avgerð

Í næstan eitt ár umhugsadu hjúnini at flyta. Og hetta var ikki nøkur lott avgerð at taka.

– Vit ringdu og tosaðu aftur og fram við familjuna, og kannað móguleikan at fáa arbeiði, sigur Petur. Og hjúnini vóru sera heppin. Bert eftir 14 døgum høvdu tey bæði fingið fast starv á fiskavirkinum Vestlax í Hirtshals.

– Vit hugsaðu serliga um børnini og vóru spent uppá, hvussu tey fóru at trívast í

Væl fyr!

Familjan hevur valt sær Hirtshals sum nýggjan heimstað. Her býr beigi Petur, og systur Irena og pápi hennara hava bæði búið her í nøkur ár.

– Tey hava hjálpt okkum nógv, og vit eru heppin at vera so væl fyr, sigur Irena. Hon hevur tikið stórkarnar fram og smilist: – Hetta er næstan sum at vera í Føroyum. Eg rokni ikki við, at eg nakrantíð flyti heim aftur, flennir hon argandi.

Men hetta vil Petur ikki hoyra talan um.

– Vit eru flutt higar, tí vit noyðust, ongin ivi er um tað. Men ein skopuningur trívast best í Skopun. Vit flyta heim aftur, so skjótt tilmær verða betri. – Men hetta verður neyvan í bræði, má hann viðganga.

Ein lætli

Irena og Petur hava fingið vónina aftur í Hirtshals. Ikki fyrr enn nú leggja til merki til, hvussu stórir lætti tað er at koma burtur.

– Alt tósið um kreppu, húsagangur og arbeiðsloysi hevur ligið sum eitt tungt ok oman á okkum hetta seinasta árið.

– Eg nýti tað at fara til arbeiðis hvønn dag. Bara at vita sær at hava eitt fast arbeiði frá sjei til fyra, er ein stórir uggi. Ein lætli er tað eisini at sleppa undan øllum krepputósinum og práta við fólk um okkurt heilt annað, sigur Petur.

Væl móttikin

Og føroyingarnir sýnast eisini at trívast væl her í Hirtshals. Landslagið líkist ikki tí føroyska, men veðrið og lyndið í jydunum kenna tey aftur.

– Tey, vit arbeiða saman við, hava tikið stak væl ímóti okkum. Onkur vil kanska vera við, at allir føroyingar eiga eina rúgvu av pengum og hava lívað í yvirflóð.

– Men soleiðis er tað bara ikki – í hvussu er ikki hjá okkum. Hygg bara at bilinum í tüninum. Hann kostaði okkum 10 túsund krónur, flennir Petur.

Eru tit kedd, tí tit noyðust at flyta?

– Eitt sindur kanska, men vit hava eisini góðtíkið at tað ikki bar til hjá okkum í Føroyum.

– Børnini, verða tey føroyingar ella danar?

– Vit eru øll føroyingar, og tað vilja vit halda fram við at vera.

